

Felvidéki Híradó.

TARSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

MEGJELENIK: MINDEN VASÁRNAP.

<p>ELŐFIZETESI ÁRA: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt.</p>	<p>Felölős szerkesztő: Révész Lajos.</p> <p>A lap szellemi részét, illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivataltalra címeze Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.</p>	<p>Társ szerkesztő: Fehér János.</p>	<p>HIVATALOS HIRDETESEK DIJA 100 szög 2 frt., esztől minden megkezdett száz szónál 50 krral több.</p>
---	--	---	--

A kivándorlás megszüntetése.

Éveken keresztül megszoktuk már azoknak a rövid híreknek a regisztrálását — úgy a fővárosi, mint a vidéki lapokban — ezt és ezt a szegény ördögöt itt és itt elfogta a rendőrség, mert Amerikába akart menni, és illetőségi helyére toloncolta vissza, a hol pedig az illető házat, földjét, mindenét eladta s így ott époly idegen, mint New-Orleansban vagy Valparaisóban. Ilyenkor még egy rakás szitok is halmozatik a »lelketlen« kivándorlási ügynök fejére és csudálatos naivitással leckét adunk a kivándorolni akarónak a hazaszereteből és honfiai ragaszkodásból.

Hazaszeretetre hivatkoznak ott, a hol nyelvről van szó s feleadják azt, hogy az önfentartás és családfentartás ösztöne régebb és hatalmasabb, mint az államalkotás és a rőghöz való ragaszkodás ösztöne.

Hébe-korba megpendítetik a vidéki sajtóban azon eszme is, hogy miként lehetne a kivándorlásnak útját vágni — gazdasági úton. Úgy látszik azonban a társadalmi kérdések megítélésében még mindig nem ismeretik el a vidéki sajtó olyan tényezőnek, melynek véleményét a kormányon mérvadónak tekintnék. Pedig a vidéki sajtó nem arra való, hogy a nyakoknak hizelegesen fölfelé és általános frázisok reprodukálásával töltse meg hasábjait, hanem fontos missziót teljesít azáltal, hogy a vidéki

sajtó emberei közelből látják a nyomort, tisztán szemlélhetik a bajok indító okait s ebből kifolyólag a helyi érdeket képviselve, egyszersmind országos érdeket képviselnek.

S van-e eredménye a felszólalásoknak? Semmi. Az elszegényedés óriási mértékben növekszik, a kivándorlás egyre tart. Egyre tartanak az államnak prohibítív intézkedései a szegény polgárokkal szemben, kik itthon már nem tudnak megélni s azért veszik kezükbe a vándorbotot. Joguk van nekik erre, mert az ember szabad teremtmény s oda mehet, a hova neki tetszik.

De hogy az emberanyag az országban benne maradjon s a munkáskéz a munkaerő kinalatát is végre idegenbe, hanem munkaerőjét itthon adja bérbe (mint azt a nemzetgazdaság nyelvén mondanók), arra institutálhatók volnának oly intézkedések, melyek sem az egyéni szabadság törvényeibe nem ütköznek, sem az állam érdekeibe nem ellenkeznek.

Hazánk pár excellence agrikultúr ország s a munkáskérdés az agrikultúrában jelentkezett a nyáron. Egyszersmind konkrét esetben igazolva lett az alföldi zavargások által azon elv, hogy az ipari verseny sem a munkásnak, sem a munkaadónak nem válhat kárára, amíg a mezői gazdaságra meg az árat. Egyszerre áttérni a belterjes ügyszólván kerti gazdaságra pedig nem lehet; hanem e helyett

a munkaerőt olyan térre kell terelni a mely nálunk eddig még ugyszólván pajlagon hever: a nyugipar és gyáripar keretébe. Evvel akadályozhatják meg a kivándorlást és az ezért való ódjum levétetik azon urak fejről, (nem a kivándorlási ügynökök ezek) a kiket a kivándorlás apostolai cím tehetlenségüknél fova megillet.

Kicsinyes, apró-cseprő intézkedésekkel a számtalan elemi csapás által sújtott nép helyzetén nem lehet segíteni. Mi — mint egy országgrész szelleme és anyagi érdekeinek képviselője — élénk figyelemmel és érdeklődéssel kísértük a pénzügyminiszter expozícióját s az állami fölösleg megszüntetését örömmel üdvözöljük azért, mert most már elérkezettnek látjuk az időt, hogy az állam — a primus inter pares — a tervezetek és időleges orvoslások teréről átlép a társadalmi tevékenység terére.

Hogy a nemtörődömség súlyos vadjait elhárítandó, ösztönségeny erejét immár önteste betegségek orvoslására fordítja! Mert nem káros tünet-e az, hogy valamely iparvállalatnak megalapítását hozsannával üdvözöljük és hazafiai önfeláldozást látunk ott, hol pedig csak érdekek harca van. Tudom, hogy e kijelentéssel sokan nem értenek egyet s még ezután is áldozatot akarnak látni ott, hol pedig csak nyereségre való spekulálás van, s hol a tőke dolgozik a kamatokért.

Meg kell néznünk az iparvállalatok részvényeinek tőzsdei árfolyamát.

A szomszéd országok egyikében sem emelkedtek ezen részvények olyan magasra a kibocsátási ár fölött, mint nálunk. Ezen száraz tény egymaga dezavual minden oly féle állítást, hogy nálunk az ipari vállalkozás riszkirózt dolog. A hol nyers anyag és fogyasztási piacok vannak, ott biztos alapon van fektetve az ipari termelés termékeinek versenyképessége. S hogy ez mindeddig kellőképen kihasználva nem volt, annak oka a gazdag tőkepeneseknek és még gazdagabb vidéki takaréki-pénztáraknak idegenkedése volt az ipari vállalkozásoktól. De az állam pénzügyi egyensúlyának helyreállításával (a miert még az ellenzék is elismerik Wekerle pénzügyminiszter zsenialitását) megváltozott a helyzet. A tőkének hazánkban okvetlen az ipari vállalkozás felé kell fordulnia s ezzel egyszersmind megoldatik a kivándorlás kérdése is, mert az emberi erő, a telen tétlenül heverő munkaerő és az egész évben tengődő munkás foglalkozást nyer. Nem kell majd szuronynyal és erőszakkal visszatarítani az embereket a kivándorlástól, mert itt is lesz tere a munkálkodásra.

És miert kell ennek bekövetkezni! — Azért, mert az állam háztartásában meg szűnt a deficit s ennek folytán új járadékok nem bocsátatnak ki, a vasúti részvények el fognak tűnni a tőzsde árfolyamjegyzékéből (mert azoknak beváltását átvette az állam) s így a tőkének okvetlen

T Á R C A.

A tótok hazafias tört. dalai.

Írta: **Matunak Mihály.**

(Folytatás.)

Bercsényi Miklós gróf. kuruc fővezér 1707. nov. 1-én Lévan kélt levelében ezt írja Rakóczi fejedelemnek: »Idefel peng az mi hadainkat így tanaltam. Géci Gábor vagy 500 lóval Nyitraán, Diak Ferenc 300 lóval cireiter Ürménben, az gyalogságot Ivankától fogva az falukon Suranyig, az tabor cum reliquis Komáromnak csaknem szemben, Imó és Kamocsa között, még Ujvaron (Érsek) től 1 és fél mérföld, oly teljes hitellel: mihezt felgyúvók, csak quartelt osztok. Onnan succurrámi lehetetlen volna akamerre is, az ellenség situációjához képest... Az gyalogságot contraháltattam Nyitrára és Suranban. Az tábort Naszvadttól — oly világossággal ne legyen oszlása — elsőben Suranyhoz hozatom, innen az Nyitrán, akkor magam megyek, és ott hagyvan Antal (Eszterházy) Dunán általmenendő hadat, az többivel elvonjódom Nagy-Tapolcsán táfikára, és kivetem Banig az lliát, úgy, hogy sentei s uhelyi minden postirungrija maga hirivel s egyenő erővel érkezhessek el az had; és így összeszedvén magamat, Isten mire segét? — elvlik. (Rakóczi levéltár. V. 461—462.) Nov. 3-án pedig: »Magam megyek az hadak közé, kiket holnap fogunk Suranyhoz szállítani, ott semmitse késem, hanem Antal (Eszterházy) ür-

ral általpraedestínált corpusot ott hagyom Ujvár körül, az többit viszem Nagy-Tapolcsánhoz, az Nyitra mellé. (467. l.) Mi meg is történt, de 1708 évi áprilisában az ellenség állásához képest hadával ismét leereszkedik a del-nyitrai völgybe. 14-én Bercsényi ezt írja Rakóczi-nak: »Másik két brigádnak, ugymint Ebecky és Balogh Istvánénak az javát felszedtem és leszálltam Kér s Komjáti közé s lenyujom az Surány az Duna mellé. Az gyalogságot pro securitate Ujvár s Nyitra közé szökte tem... Ha az némettség takarodnék az Duna felé: az gyalogságnak egészen Surány és Komjáti tájkára kell telepednie, és egy végben lenne az Bottyan uram corpora mellett levő gyalogsággal. »Ezen circumstantiakra nézve rendöltetnek az tábort corpusok ilyen formán: Suranyai lovas Géci Gábor, Retej György, Ebecky István, Somogyi Ferenc; gyalog Réssay Gaspar. N. B. Anlrassy jon. Ebben oly observatióknak köll lenni, hogy ha az ellenség Sente és Leopold között szállt ki: az erősebb brigádnak köll lenni, ugymint Ebeckyék Nyitrán és Balogh István uram ezere Suranyán Somody ezerevel, és Guldenfinger helyben maradhata». Nagy-Bossan, die 29. Apr. A. 1708. (468. 631. 638. 645—636. II.)

Június 28-án Bercsényi Surányba érkezett s másnap hadi szemlést tartott a surányi szigeten s föllebb fekvő megmustrált kuruc hadak felett, mi szintén meg van énekelve a következő dalban:

Ta suriánská sigóta
S Nitra sa zaviera,

Tam Bercsényi generál
Svoj tabor preziera.

Najšol tabor v poriadku
Z uhorských víťazov,
Ti mu slavu volali
Z mnoho tisíc hlasov.

A keď tabor prehladol,
Zpíatky sa navrátil,
Rakóci kniežatovi
V šetko to oznamil.

Že sú jeho víťazi
V dostatočnom počte,
Len na rozkaz čakajú
Až sa vojná počne.

Keď vojnu započali,
Na Boha volali:
Pomahaj nami, Bože náš
V našom bojuvani!

Pomahaj nam, Bože náš,
Aj Panna Maria,
Aby bola šťastivá
Uhorská krajina!

Magyarrá fordítva:

A surányi szigetet
Nyitra körüljárja,
Ott Bercsényi fővezér
Táborát vizsgálja.

Rendben volt a tábora,
A magyar vitézek,
Sok ezer hang éljent zeng
A vezér nevének.

Megnézte a tábort,
S aztán visszatért,
Rakóczi fejedelemnek
Mindazt elbeszélte.

Hogy az ő jó vitézi
Elegendő számban,
Harcarhívó szöveget
Várjak csak elszántan.

S a mint fegyvert ragadtak,
Fohaszuk égbe szállt:
Segíts minket, nagy Isten
Harcaink hevén át!

Segíts minket, nagy Isten,
És te szűz Maria,
Hogy szerencse szálljon a
Magyarhon tájra!

Dallama g moll, 2/4 ütem
g g d d, g g a, b d c b, a g, b d c b,
a g fis—g, a g fis es, d, d.

Ez a hadi szeme, melynek előzményeiről már szözlünk a Rakóczi fölkelés idején a Vag-Nyitra vonalon vívott harcok alatt történt. Rakóczi Bercsényivel 1708. jún. 14-én elindulvan Egerből, jún. 24-én már a Garamnál, Kis-Kozmaly mellett volt, a honnan oly rendeltetlel küldte az ide elébe sietett Ebecky István dandárnokot a volt Bottyanhoz: »Mivel nem méltó, hogy Sellye akadályozza egyéb dispositionokat, azért szálljon táborostúl Surányhoz, és az hid hajót magával hozza, és hagyja ott Somogyit istrazsan az Vag-mellyéskén. (Bercsényi levelei Rakóczihoz. A Berényi-naplonak 1708. jún. 30-iki feljegyzése szerint: »Olyan hirt beszéltek, hogy az kurucokat Surányal mustráltak meg») Bottyan engedelmességhez szokott katona lévén, végrehajta Bercsényi parancsát; a gyalogságot Sellyétől azonnal a pár mérfölddel hatraab fekvő Surányhoz indítá s ott igen biztos helyen, a Nyitra szigetén

más beruházásokat kell keresni, a mint azt a gyors egymásutánban keltetkedő részvénytársaságok máris mutatják. A pénzvilág úgy a saját, mint az ország előnye érdekében felkeresi az ipari vállalkozásoknak általa eddig elhanyagolt terét, a vidéki gazdag pénzültézetek a kölcsönadónak szűk köréből kimozdulva, pénzüket gyűmölcsöző vállalatokba fogják fektetni. — Igénybe veendik az előnyös állami kedvezményeket és virágozni fognak.

Ezen változás be fog következni, mert be kell következnie. A csapásoktól sújtott szegény nép a és az adó alatt görnyedő nép nevében örömmel üdvözöljük a jobb jövő hajnalának derengését!

Lutassy Ödön.

A hét története.

Lukács Béla, az új kereskedelmi miniszter, július hó 23-án foglalta el hivatalát. Az elhunyt lángeszű kereskedelmi miniszternek örökségét nem volt könnyű dolog bákire átruházni. Ezt mutatja ama többféle kombináció, mely a tarca üresedése óta hoz el, hol amaz alakban volt hallható. Nem első sorban esett, a választás Lukács Béla sora. Eleinte mások voltak kiszemelve. Szó volt Tisza Istvárról, majd Zichy József grófról, sőt Hieronymi Károly kinevezése is már mint pozitív dolog emlegetett. Annyi azonban bizonyos, hogy Lukács Béla, ki hat évig működött Baross Gábor oldala mellett mint államtitkár, s ezen hosszú idő alatt első munkatársát a tanácsadója volt a vasminiszternek — a miniszterségre a legjobban rászolgált. Bizunk benne, hogy Baross Gábor munkálatait tovább fogja fejleszteni, s ott a hol szüksége mutatkozik, nem zárkozik el a módosítások, sőt a változtatások elől sem. Hisszük, hogy Lukács Béla nemcsak vezetni fogja a miniszteriumot, hanem teremteni is fog. Vannak eszméi és van akaraterője, ezeknek köszönheti, hogy fel tudta vinni a legmagasabb polcig. Lukács Béla a munka embere, s ezért az egész nemzet elismerése és reménye kíséri a miniszteri székre.

A millennium megünnepléséről akként gondoskodik Nagradvármegye közönsége, hogy jelentékeny jutalmakat tűz ki a töt nyelvű népisékek megmagyarosítására 400, 500, sőt 1000 koronás díjakkal akarja buzdítani a tanítókat a magyar, nyelv terjesztésére. E példát valószínűleg követni fogják más megyék is a hol elegendő szamu

magyarág van arra, hogy az állam nyelvének terjesztését siker koronázza.

A *Belső bolgár miniszter* gyilkosai ellen per véget ért azzal, hogy a gyilkosok szám szerint négyen, július 27-én kivégeztettek. Hogy a halálos ítélet végrehajtott, az nem lep meg senkit, hisz minden állam törvénye legkeményebben sújta a honárulást és a gyilkosságot. Meglepőbb volt ennél ama leleplezés, melylyel egyik bolgár lap szolgált a világnak. Ugyanis a Szófiában megjelenő Szvoboda című lap közölte néhány oly okirattal, melyekből kitűnik, hogy Oroszország hogyan támadt Bulgária szabadsága és önállósága ellen s miként veszélyeztetni titokban egész Európa nyugalma. Ez okmányokból tudtuk meg — írja a B. H., hogy mi fenyeget bennünket, mert nem kell hinni, hogy az orosz politika nyugszik, csak tartózkodnia lett, mert hadserege nincs fölszerelve, pénzügyei válságosak, az éhínség megviselte és a colera pusztítja. Mihelyt erőhöz jut, vagy ha a harmasszövetség felbomlott, Oroszország újra fölveszi a bolgár kérdésben az általa bizalmasan kifejtett politikát. Hogy a szörnyű leleplezések után óvatosabb lesz-e Oroszország aig hisztelő, mert ezt a mesterséget kétszáz esztendő óta gyakorolja szomszédaival szemben.

A *Kolozs eleni döntéskérdések* megtételére a belügyminiszter körrendeletet intézett az összes fővárosi hatóságokhoz, melyekben elrendeli a többek közt, hogy a hatóságok eber szemmel örködjének a lakosság egészségügyi állapotáról. Ezen éber szemmel való örkődés nyilván azt is magával vonja, hogy a községek örökösön trágyával telt udvarai, Angiás istálló, legálabb ilyen alkalomkor kitisztittassanak.

A rozsnói ágost. hitv. ev. kerületi felső leányiskola.

Közlelvén azon idő, melyben a szűlék leánygyermekiek iskolázásáról és neveléséről komolyan gondoskodnak. Ez okból, e lapok utján, a t. c. szűlék és gyámok becses figyelmét, a rozsnói ág. hitv. evang. kerületi felső leányiskolára felhívjuk.

Rozsnó köf főgymnasiummal, elemi községek és lekezeleti iskolákkal, kised-óvókkal bir. Van továbbá hideg és meleg vasas fürdője, vasuti és távirda állomása. A 330 méter tengerszín feletti magasságban fekvő s nagy számú értelmiség magában foglaló város klimatikus viszonyai nagyon kedvezők. A lombos és tülevevű fákkal benőtt hegyek alján, kies völgyben, ideg-erősítő, testedző levegő terül el. Ezen hegyekből fakadó források kitűnő vizet szolgáltatnak. A közlekedés vasúton Budapesten naponként háromszor történik.

nagyméltóságú dikciói részleteire. Meg kell vallani, hogy a szónoklásnak ez a módja legelőnyösebb határozottan előnyére válik a — szónokoknak. Olyasmint pedig, hogy valaki a szónoklással szemben tetszésének vagy nemtetszésének csupán egy fejmozdulattal kifejezést próbálna adni, fölteenni is vakmerőség lett volna eddig a tekintélyes, komoly főrendekről.

Az előnk megötte előterjesztéseit, az illető funkcionáriusok felolvasták a törvényjavaslatokat, egyik-másik babérokra vágó tagja fölállott a háznak s néhány percig imaszéri egyhangussággal mormolt valamit. Ezzel végeztünk az általános, meg a részletes vita és a turelmes főrendek, ha előbb nem — másnap bizonyosan megtudtuk az újságból, hogy mit végeztek a tegnapi napon.

Főrendházunkban (vájjon csakugyan a miénkben-e?) ez volt eddig a parlamentaris bon ton.

Ez a cadaverszerű, semmire nem reagáló testület izzó parázsra vált a hercegprímás varázsvesszejének egyetlen érintésére. Sistergett, harsogott, éljenzt, újjongott, piszegett, abuzgott, demonstrált, remonstrált, s egyezben futyolt is, mint a karzati publikum szokott a kegyvesztett primadonának. Az aranykeresztes püspökök sorban felgyátráltak s aldó kezeikkel visszautasítógall intettek Szontagh Pál felé, a ki a protaszantokat védte:

— Eláll! Nem halgatjuk! Újjon le!

A rozsnói kerületi ágost. hitv. evang. felső leányintézet, mint eddig, úgy a jövő iskolái évben is, internátussal lesz egybekötve. A bennlakó növendékek 18 frt havifizetésért, magánházaknál pedig még jutányosabban, teljes ellátásban részesülnek. A kötelezett tantárgyakon kívül, csekély díjazásért, a francia nyelvben és zongorázásban is kitűnő mesterek vezetése mellett részesülhetnek a kellő oktatásban. — Az internátussal öszekötött intézetben lakik az igazgatónő, egy segédintőnő és a kézimunka tanitónő. A növendékek tehát a legnagyobb gondozás és felügyelet alatt vannak, s egy percre sincsenek magukra hagyva.

Magá az intézet egészséges helyén fekszik, száraz és világos háló, ebédlő, do'gozó és tanuló szobákkal ellátva. — A szűnődő alatt épült az ebédlő és munkaterem. A tágas udvar télen jégpálya, nyáron játszótér gyanánt szolgál. Pihenő óráikat pedig a növendékek az intézet közelében közlebe lenv kertben töltik, hol kértészkedésel, virágápolással foglalkoznak. — Tanerőkket úgy el van látva az intézet, hogy e tekintetben sem vagy semmi kívánni valót hátra. Polgári iskolára képesített kitűnő tanitónők és főgymnasiumi tanárok oktatják a növendékeket az egyes tantárgyakban. A francia nyelv tanítása kiváló tanerő kezében van.

A főfelügyelet gyakorlása és igazgatása a helybeli főespereslelkész, illetőleg a tisztakerti püspök által történik, ki az intézet iránt való érdeklődését legújában is az által nyilvánította, hogy a június hó 23-án lefolyt nyilvános vizsgálatok alkalmával személyesen elnökölt, s teljes megelégedéssel fejezte ki mind az intézet vezetését, mind pedig a tanításban elért eredményt illetőleg.

Az internatusa való felvétel céljából barmikor jelentkezhetnek a növendékek, kellő tájékozás szempontjából cölszerű augusztus 20—25-ig jelentkezni.

A jövő iskolai évben a beiratások September hó harmadik napján tartanak. Az előadás ötödiken veszi kezdetét.

Mindenemti egyéb felvilágosítás céljából történő megkeresések vagy az intézet felügyelősegehez vagy igazgatósaéhoz: Rozsnó, Gömör megye, intézendők.

H I R E I N K.

— **Fekete Miklos** (turóc-szent-mártoni kir. járásbíró) Ö Felseje kir. ítélőtábla bírói rangra emelte, meghagyván ezen új jellegében eddigi működése helyén, Turóc-Szt.-Mártonban, továbbra is. Amidőn öszint gratulálnak a kir. ítélőtábla bíró úrnak e megerdemelt előléptéshez, örömmel fejezzük ki, hogy az előléptetés dacára sem veszi el őt a turóczi magyar

társadalom. Egy hasonló előléptetés igen érzékeny veszteséget okozott pár év előtt az itteni magyar ügynek, mely igen rá van szorulva mindenkire, akiben van a hazafias érzés mellett akarat is ezt érvényesíteni. Ez Fekete Miklos energiáját igen nehezen tudná a magyar ügy nélkülözni. Ezen keresztül nemcsak buzgó támogatója de nem egyszer vezére volt a hazafias társadalmi mozgalmaknak és nincsen rá éset, hogy mihelyt ilyenről van szó, Fekete Miklos félig venne részt benne; egész lélekkel, lankadatlan buzgalommal a tett embere ő és, hogy többet ne említsünk, a magyar műkedvelő színészett föllendülése Turóc-Szent-Mártonban az ő névelvén van öszszeforrva. A magyar hazafias ügy nevében még egyszer örömmel gratulálunk ezen előléptetésben.

— **Kinevezés.** A turóc-szent-mártoni kir. járásbírószághoz második albíróvá a kiraly Medzihadszky Jenő törvényszéki jegyzőt nevezte ki. Kivánjuk, hogy az új bíró jól találja magát Turóc-Szent-Mártonban.

— **Eljegyzés.** Mihalitska István, znióvárjai állami tanítóképző intézeti tanár a mult heten jegyezte el magának Aranyossy Emilia kisasszonyt. Sok boldogságot kívánunk az új frigyehez!

— **Egy megyei tisztviselő jubileuma.** Liptó-Szent-Miklósban e hó 26-án társaschéddel ünnepelték meg hivatalnok társai kezdeményezésére Novák Dániel megyei első aljegyzőnek e minőségben eltöltött 25 éves szolgálati évfordulóját. A közében, mely a Nill-park nagyméretben volt, megjelent a vármegye tisztj kara teljes számban, több állami hivatalnok és a bizottsági tagok közül úgy helyből mint vidékről számosan. Az első felkötőnt Andaházy Géza alispán mondta a királyra, a másodikat Palugyay Gyula főjegyző az ünneplésre. Majd Platthy Gaspar mondott egy lendületes és igazi költői lelkesítéstől áthatott beszédet a vármegye közszeretében álló főispányára, Kürthy Lajosra. Kosságyi Géza szolgabíró Andaházy Géza alispán, Langhammer lelkész és Szokoll Gyula pedig a jubileumt elatték.

— **Athelyezés.** Platthy Zsigmond lipót-szent-miklósi róm. kath. segédlelkész és az állami elemi és polgári iskolák hitoktatója a zsepesi püspök Szepeshelyre helyezte át. Távozását számos barátja öszintén sajnálja.

— **Az állami iskola épületének a miniszteri építő mernök által történt megvizsgálásáról** jelentették, hogy az illeto némei megjegyzés mellett mindent rendben talált. Essetleges félreterések kikürelése céljából ezennel kijelentjük, hogy ama megjegyzések nem vonatkoztak az építkezés felügyelőteré, mert minden tekintetben kifogástalan; hanem mondják, hogy

szállító táborba. (Thaly K. Ocskay László. 1880. 204—205. l.) Bercsenyi a szemlérlő e jelentést küldé Surányból Rakócának 1708. jún. 29-én: »Tegnap ide (Surányban) az táborra érkezvén, az Nyitran innen rettenetes szoros szigetben tanítam ... másként alkalmas státiában és rendben tanaltam öket, kivált az gyalogság annyi számban, ahány az ezerbe csak beillik.« (Rakócó levélvár V. K. 660—670 l. M. M. Magyar-Surány hajdani vára tört. vázlat. Ersekújvár. 1889. 37. l.)

A csintalan főrendek.

(Füty a felső parlamentben.)

Magyarország ékesen szóló bíboros hercegprímásáról is hamarabb el lehetett volna hinni, hogy csakugyan sikerülni fog az elkeresztelési differenciákat kiegyenlíteni, vagy a kormányt megbuktatni, mint azt, hogy a mi megcsontosodott főrendházunkat galvanizálhassa. A magyar főrendek ugyanis, mint egyáltalában tudva van, az ország piros termében még fokozatibb mértékben adják a közönyöst, meg az unalmast, mint amilyen mértékben a »vegyes társaságokban« szokták, ahova olykor kegyesen leereszkednek. Emberelekezést óta nem volt abban a hazban egy jóra való, temperamentumos »éjenc«. A beszédekét is annyira lestimult hangon mondják el a szónokok, hogy a szomszédainknak hallóságvá kellene használni, ha épen kíváncsiak volnának a méltóságos és

Igy lett Szontagh által Montág — mert a vita hetón volt — a hercegprímás állaspontjának a Szontagja.

A háromszemű piros terem kerekre nyílt ablakokkal bámulta a fura szituációt, a főrendek megbomlott sorait, az elnök rémült tekintetét, amint először a csengettyűt s azután a fejtét is megrázta:

— Ej, ej! Ki hitte volna, hogy ezek a főpópok még a »vasárnapi« ellen is képesek tudenti?

A hangulat egyébiránt legkevésbé sem volt tréfás. Legalább nem latszott annak. Sötéten, néman ulték helyeken a protestans főrendek, idegesen, haragosan tomboltak a katolikus főrendek, és a hercegprímás fejt lecsusszavazta nézett maga elé, mintha gyűjtő beszéde végszavának a viszhangjára figyelt:

— Dixi, et salvavi animam meam ... Ez a végszó most már fenyegető formában szól vissza a katolikus főurak soraiból. Nem lehetett emél erőteljesebb, határozottabb a római költő szava sem:

— Si fractus ilabatur aris! Megakartak mutatni, hogy most már nem engednek, s keresve keresték az alkalmat a tudentés folytatására.

Epen kapóra jött Zichy Antal beszéde. A beszéd úgy indult, hogy abból még protestáns szellemi polemia is lehet vala. Mély indignáció kifejezésével az arcán, fölállott hirtelen Kalocsa érseke, a szeldi arc Csáska György s tudentelőg kiment a teremből. A

következő pillanában fölkerekedett a püspöki kar tulnyomó nagy része s egymás után hagyták el a hazát Schlauch Lőrincz, nagyváradi püspök, Meszlényi szathmári püspök és még számosan.

Sovargó szemekkel nézett Zichy Antal a mellette elshunó fenyes menet után, aztan úgy tett, mintha elvesztette volna a beszéde fonalat s pillanatilg gondolkodott. Talán Wesselényi utcai házának a be-és kijárata jutott eszébe, hová — nem tudni micsoda tapasztalatnak a révén — egy lenyugvó napot rajzoltatott s a laja e szavakkal írta: »Donec eris felix, multos numerabis amicos; tempora si fuerint nubila: solus eris ... Látva, hogy a teremben eléggé felhős az idő, s az egész padban csakugyan egyedül maradt: fordított egyet a beszéde irányban. De már erre a főpópok is visszatérték helyeikre szépen, jefelül annak, hogy: »most már szent a béke!«

— Dominus vobiscum! Rebgétek fejele egyenként, mikor az ülés bezárult és a sor a buszuzodásra került.

Eljött és elmult a következő ülés anélkül, hogy komolyabb veszedelem származott volna belőle. A képviselőház folygülekezett tagjai, akik szinte megirigyelték a főrendektől az első nap zivatárát, vagy csoportokban várták a karzatlan a beköszöntő »istenületeket«. Hasztalan. A világi főurak és a főpásztorok csak úgy megszavazták a költségvetést s ezzel a vállalású kormányának is a bizodalmat, mintha soha legkisebb konfliktus

a többek között megjegyeztették a minis. szakértő részéről, hogy a lapunkban is fölemlített közfelfogás, mintha a bejárók aránytalanul szűkek lennének az épület nagy tömegéhez, lakus felfogás, mert azok a bejárók teljesen arányosak és bővek. Am legyen, nekünk így is jó!

— **Liptovarmegye bizottsága** f. hó 26-án rendkívüli közgyűlést tartott Kúrthy Lajos főispán elnöklété alatt; a közgyűlés fő tárgyat a hátralevő közegési számadások megvizsgálása képezte. Mielőtt a közgyűlés a tárgyalást megkezdte volna, Andaházy Géza alispán mel-eg szavakban emlékeztet meg a Kúrthy Lajos főispánt ért megrend. elcsapáról és indítványozta, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvével fejezze ki részvét. el, bejelentette továbbá, hogy a vármegye közönségének nevében koszorút tett az elhunyt ravatálára. A közgyűlés egyhang. lag fogadta az alispán indítványát, mely. ért a főispán megható szavakban mondott köszönetet. Folóvásták V a s z a r y Kolos hercegegrímás levelét, melyben köszönetet mond az údvözlésért s özv. Baross Gaborné. nak a részvét nyilvánítását kifejezett közö. nöz. levelét. Tudomásul vette a közgyűlés a belügyminiszteriúmnak a vármeg. yházában berendezendő főispáni lakásra vonatkozó rendelkezést s meghíza az alisp. pánt, hogy annak értelmében járjon el. Vé. gül elfogadta a számvevőség által a köz. gési számadások átvizsgálásáról beterjeszt. tett jelentést, melynek kapcsán felmerült szabálytalanságok miatt két körjegyzőt fel. függesztett a közgyűlés állásától s ellenk. a fegyelmi vizsgálatot elrendelte. A szám. vevőség által kifejtett tevékeny munkas. ágért a főispán elismerését fejezte ki s abbeli reményének adott kifejezést, hogy a köz. gési számadások rövid idő alatt rendbe lesznek. A közgyűlés bezárta után röviden megemlékezett a főispán Novák Daniel me. gyei első aljegyzőnek e minőségben betölt. től 25 év működéséről s kívánt neki meg. hosszú életet.

— **Öv intézkedések a kolera ellen.** A vármegye törvényhatósága rendeletet adott ki a főszolgabírákhoz, hogy az Orszor. szágóba hazajövő hazalók orvosi felügye. let alá vetésének 5 napon keresztül s portekájuk desiniciáltassék. A körörosok is felhívatták, hogy az egészségügyi tör. vények szigorú megtartását ellenőrizzék.

— **Hivatals hajtóvadászat** lesz ma a mártóni határbán a vaddisznók és medvék ellen, melyek a labon álló vetéseket nagyban pusztítják. Egy hatalmas macsó és 5 vadkanról tudnak a kerilők; val. szintűeg ezek kerülnek puszkavége.

— **Bende Imre** besztercebányai püspöknek a mult hetén előkelő vendége volt a garamszentkeresztii nyaralójában. Meszlényi szahmári püspök töltött nála négy napot, miután Tatrafüredt és Korytnicát

nem lett volna közöttük. A költségvetés keresztülmé, de a primasi javaslat elésett egyidőre, anélkül, hogy a szavazás csak szóba is került volna. Füst lett a szép egy. hazpolitikai beszédök, alonnak maradt a varadi puspok sok nagy gondolata, de a papok réme, az elkeresztelesi rendelet, ma is ugy áll, mint a Sion hegye. Szó sincs róla, hogy most mar az ósi ülések ideje előtt megkezdessek a lebontását.

Két hatalmas, délcég lovag ösztetizött egyszer. Az egyik azt állította, hogy rajta sereiem esett s „provokálta” a másikat. Egyideig ez a másik jobbnak latta nem venni fel az ebe dobot keztyűt. Végre találkoztak olyan helyen, ahol a provokáló felnek nem lehetett többé kitérni a provokáló fel elől, mihelyt ez a merközést követeli vala. Mar ott is állottak egymás előtt, kivont karddal. A provokáló fel ekkor széljelenézt, gondolt egyet, eldobta fegyverét s ellenfele. nek előbb a lábához, azután a kebiére huilt. — Nos, kegyelmes uram, mit tartasz ily körülmények után a provokáló fel jelle. méről? Kérdi egyik minisztertől a fonnebbi példázat előrebocsátásával, meg lehetős nagy felindulással, valamelyik pap kepvisselő.

A miniszter elneveti magát: — **Hova gondolsz, kérlek!** A méltósá. gos főrendek csak esintalanokdni akartak egy keveset... Megmutatni, hogy többé ök sem muniak.

Majd elváiik októberben.

érintette s Bécsen keresztül Bajorországba utazott.

— **Halaözi.** Helyettesy Lajos nyug. zólyom-bácsi plébános, a Besztercebányai egyházmegye nesztora f. hó 25-én Zólyom. ban meghalt. A boldogult 1812-ben szüle. tett, s Bucson több mint 40 évig pléba. noskodott. Az egész Zólyomgye »Lajos bácsi» néven ismerte a derek magyar papot.

— **Túz volt f.** hó 24-én Liptó-Szent. Miklóssal közvetlen összeépített Verbizem, mely alkalommal léegett két lakóház és több melléképület. A tűz éjjel, 11 óra után keletkezett s csakhamar megjelentek a színhelyen a miklósi tűzoltók is, kik hat. talmas fecskendőkkel és fáradhatlan munká. lalejt veték, nehogy a bősé elem elpusztítsa Verbizoz nagy részét, mert már a sűrűen összeépített pajták közül egy égni kezdett s csak nagy erőmegfeszítés. sel lehetett megmenteni. Valóban elismerés illeli a derek tűzoltókat és fáradhatlan paranosnokaikat: báró Kloch Károly és ifj. Balló Lajost. Az oltásban tevékenyen részt vettek a verbizoi és okolosni tűz. oltók is. It megemlítjük, hogy a tűzhöz nagy számban megérkezett timár legények csak akadályozták a tűzoltókat a munkában, a helyett, hogy segélyükre lettek volna. Pedig ily munkaerőre szüksége lenne a tűzoltóság s maguknak a bőrgyárosok. nak is érdekükben állana egy munkaképes tűzoltó egylet szervezése, mert veszély esetén ök veszthetnek legjobbat. Mi azon. ban azt hallottuk, hogy egyes gyárosok elbocsátással fenyegettek azon segédekét, kik belépnek az egyletbe. Nem akaránk felteni, hogy azok a gyárosok, kiket a magyar kormány annyi támogatásban részesít, a magyar szó miatt lenne ellensége a tűzoltóegyletnek, azért egyelőre tartoz. kodunk a további megjegyzésektől.

— **Uj bérleti cserél** a lipto-szent-miklósi »Fekete sas» szálló, a mennyiben az újévtől kezdve Weiser Bertalan a »Nem. zeti szálloda tulajdonosa vette bérbe.

Irodalom.

Irodalmi esemény. Valósággal az, még pedig olyan, a milyen nálunk vajmi ritkan fordul elő. Iroi nemzedékünk termel minden. felét, a mennyiség ellen nems kifogásunk, az elbelső mulajok teren szepet, jot is produkálnak, — a verselés sem pang, nap nap után újabb költeménykötetei hirdetik elő. fizetéseket, — de a tudományos irodalom teren bizony igen szük az aratas, a mi kétség. bevonhatlan jele annak, hogy a vetés is szép volt. E meg itt is határozatát vonhatuk az egyes ágak közt. Szeretjük a teoriak. cultusát és ha kell, a csebeogarak szellemi eletének is akad monographusa, — de oly tudományos művek, melyek tudományos szin. vonaluk dacára is széles elterjedésnek orven. deneknek, melyek általános érdeklődést kelte. nenek, melyek olvasásával szivesen foglalkozik az is, kinek szellemi igényei a regényolvas. sion nem terjednek túl, — oly ritkák, mint a fehér hollo. Itt ez okból nevessen irruk cikünkútt eiere, hogy irodalmi esemény, — mert oly könyv lékszik előtünk, melyet örömmel, élvezettel lapozunk végig és melyre örömmel, lelkesedéssel hívjuk fel annak a nagy közönségnek figyelmét, mely a sajtban szokott utamatat keresni arra nevé, hogy a napi kritikanak nincsenek-e maradandó becú monozatnati is. Marcai Henrik nagy törteleni műverül: »A legújabb kor törtene. terei» van szó. Mar a mikor az első füzetek kaptkú a nagyszabású munkából, akkor is megirtuk, hogy oiy könyvvel szaporodik iro. dalomunk, melyre a kultiol barnegy orszaga is buszke, melyert akarmely nemet is ir. gyunk lehetne. — A nemetek nem vadoihatók azzal, hogy törteleni irodalmuk szeg. ny; — van annyi törtetenirojúk és annyi füzetek, kötetek, bo és kisebb munkajok, hogy sokkai kevesebb is sok lenne. — Mas nem. zetek törteteniroi is sokat foglalkoznak a muittal és ezeirele változatban találják lel az ó- és középkor eseményeit, — de az újkor törtelenle jobbara mar csak az elfo. gult nemzeti hiúság megtetszése, — a mikor az természetesen megszunik számba. vehető törteteni munka lenni. — A legújab. król meg epemseggel nincs seholsem ily munka, mely a semleges álláspontot elfo. laló kritikus igazságszeretevele mutatna ra azokra az időkre és eseményekre, melyek — bar a muitek következményei — a mai állomalalkulásokra döntő befolyással bírtak. Az előrtük teko nagy szabású munka írja. erre a néhez és kesny lefeleire vállalkoz. Diacszeret legyen mondvá, olyt olda meg feladatát, mint a hogy azt a »H. József caászár és korá» írórtól vartuk. — Néhez volt a munkája, mert korunk tartalmas törtetenéből szakavatott átvezetell kellett azon eseménye.

ket és változásokat csoportosítania, melyek az emberiség és az egyes államok mai állap. otának megteremtésére a legnagyobb, — sőt döntő befolyással bírtak. Hiszen a jelen. nek látuk meg történeti azt, a mire egy. századdal azelőtt gondolni sem mert senki. A származás megstunt előjog lenni, a mű. veltség a maradásig, az ósdiás fölé kere. kedett. A nemességét odarugni, a kutyab. rököt csak lehetett dobni és a 77 óst szám. itó aristokratának remenie kellett, hogy a minden körtokeket lerombolóp nép a ver. pada ne hurcolja. A legújabb kor története nyujtia hú képét annak, mint nóte ki magát 1793-ból 1848, mint keletkezett az a mai napig eltartó forradalom, mely nélkül a mai liberalismus csak festett bávány lenne. A nemzeti öntudat mind jobban kidomborodik és egységre, függetlenségre törekednek a nepek, — megszületik az olasz, a német egység, — keletkezik a tisztelettel parancsolt független Magyarország, melynek ma már ingyei vannak, míg azelőtt csak kiaknázói akadtak: — Az újabb kor történetében is. merkedünk meg az újabb honaloptól nemze. dekké. Széchenyivel Kossuthal, Deakkal, bennük és általuk emelkedett oda, hogy ma modern ország vagyunk és hogy viszony. aink rendezévek mindentel, még ott is, a hol a kértá körül mindig hibát szerettek keresni. Ezzel vaxoljuk magyarában azt, a mi Marcai munkaja föléje. Vázlatunk az érdem felté. len elismerésre. Csak még azt tesszük hozzá, hogy a könyvnek minden része vonzó, za. matos írály és méltán sorozatik a legkivá. lóbb történetesek munkáihoz. Hogy a kiáll. tásról is mondjunk valamit, hat elég annyit megjegyeztünk, hogy Révai testvérek a tar. talomhoz méltó külső mezt adtak a könyv. nek, mely disze, ékessége lesz könyvtar. ainknak és a kifogyhatatlan élvezet forrása mindazok számára, kik a hasznosat a kelle. messel egyesíteni tudják és akarják. A dísz. mű ára, fuvezé 7 frt, diszkötésben 8 frt 50 kr.

Nyilttér.

Az e rovatban foglalkáltér nem vállal fele. lősséget a Szerk.

Leszállított áru selymeket méterenként 25%—33% % és 50% árleengedéssel az eredeti áron alul szállit, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is postabér- és vámentesen **Heinberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selymgyára Zürichben. Mintak pósta fordulóval küldetnek. Svájcha címzett levelekre 10 kros helyeg ragasz. tandó.

Epilepsia (eskór)

visszaesés nélkül gyógyítható. A tudomány eme csodás sikere ezer és ezer alkalommal bebizonyult.

Bővebb értesítést ád levélpósta- helyeg beküldése mellett

„Office Sanitas“ Paris

30. Faubourg Montmartre. 2-14

H I R D E T É S E K.

1897 sz.
1892

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a turóc-szt.-mártoni takarékpénztárnak Voska György és neje elleni végrehajtási ügyében Biatnica községben fekvő

a) a bialniczai 38 sz. tkjében A + 2 sor sz. a felvett Voska György és Marib nevére írt ingatlan 45 frtban.

b) az ottani 54 sz. tkjében A I + 48 és + 2 sor sz. a felvett ingatlanokból Voska Györgyöt B 1/a t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 455 frtban.

c) az ottani 79 sz. tkjében A + 1 sor sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B 2 t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 50 frtban.

d) az ottani 252 sz. tkjében A + 1 sor sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B. 3/a t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 36 frtban.

e) az ottani 253 sz. tkjében A + 1 sor sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B 3/a t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 15 frtban.

f) az ottani 268 sz. tkjében A + 1 sor sz. a felvett s Voska György és neje szül. Liska Maria nevére írt ingatlanra 115 frtban.

g) az ottani 299 sz. tkjében A + 1 sor sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B. 1 t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 37 frtban.

h) az ottani 312 sz. tkjében A I + 2 és 4 — 11 sor sz. a felvett ingatlanból Voska György és neje szül. Liska Mariát B 9 t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 65 frtban, és

i) az ottani 387 sz. tkjében A + 1 sor sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B 4 t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 19 frt 50 kr. ezenell megállapított kikéltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlaniság az 1892. évi **augusztus hó 10-ik** napján d. e. 10 órakor Biatnica községben a közg. é h. azánál megtartandó nyilvános árverésen a kikéltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlaniság kikéltási árának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban a kikéltőt kezehez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismer. vényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróság mint tkvi hatóság.
Kelt Turóc-Szt.-Mártonban, 1892. évi április hó 23-án.

Fekete, kir. jbrő.

925 sz.

1892

Arverési hirdetményi.

A sellyci m. kir. klp. ker. főtisztiság f. é. 2363-ik szám rendelete folyótan közhírré téteik, hogy a moskóiú majorsághoz tartozó Mossócz és Andrásfalv községben határbán fekvő m. kir. közalapítványi 161 300/1300 hold kiterjedésű földbírtok f. é. **szepetember hó 5-6n** d. e. 10 órakor a Znióvárfaljai m. kir. közalap. erdőgondnokság hivatalos helyisé. gében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen, a legjobbat igé. rőnek f. é. október hó 1-től 1904 évi szep. tember hó 31-ig bérbé fog adatni. A szabályszerűen 50 kros helyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatra az ígért összeg 10 % érték. papiros vagy készpénzben melkéndőd.

A szóbeli árverezők bánatpénzű 62 o. é frtban bánatpénz vagy az összegnek megfelelő értékppárt tartoznak az árverés előtt a zniói kir. klp. erdőmester kezébe lefizetni. A letett bánatpénz az árverés után a legjobbat ígértől visszataratják a többi árverezőnek pedig vissza fog adatni.

Az árverési illetégek szerződési feltéte. lek a zniói kir. klp. erdőgondnoksági íróda. ban a hivatalos orak tartama alatt betekint. hetők

Znióvárfalja 1892 évi július hó 23-án.

M. kir. közalapítványi erdőgondnokság.

1335 sz.

1892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hinko Janosnak Talafusz Janos elleni végrehajtási ügyében Ivankafalu községben fekvő

a) az ivankafalvi 22 sz. tkjében A I + 3 és 3 — 10 sor sz. a foglalt ingatlanokból, Talafusz Janost B. 5. tétel alatt 1/5 részben megillető jutalekra 140 frtban.

b) az ottani 55 sz. tkjében A + 1 sor sz. a felvett ingatlanból ugyanazt B 1 tétel a 1/10 részben megillető jutalekra 39 frtban.

c) az ottani 78 sz. tkjében A I + 1 sor sz. a felvett Talafusz Janos Matuchovszky sz. Talafusz Zuzsi, Gregor szül. Talafusz Maria, Kozol szül. Talafusz Anna és Talafusz Jozsef nevére írt ingatlanra 160 frt ezenell megállapított kikéltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlaniság az 1892. évi **augusztus hó 12-ik** napján d. e. 10 órakor Ivankafalu község. ben a közg. é h. azánál megtartandó nyilván. nos árverésen a kikéltási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlaniság kikéltási árának 10 %-at készpénzben, vagy óvadék képes értékpapírban a kikéltőt kezehez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer. vényt átszolgáltatni.

Kir. bíróiság mint tkvi hatóság.
Turóc-Szt.-Mártonban 1892. évi április hó 23-án.

Fekete, kir. jbrő.

más beruházásokat kell keresni, a mint azt a gyors egymásutánban keletkező részvénytársaságok máris mutatják. Az előnyül úgy a saját, mint az ország pénzéért érdeklődő felkeresi az ipari vállalkozásoknak általa eddig elhanyagolt terét, a vidéki gazdag pénzintézetek a kölcsönadónak szűk köréből kimozdulva, pénzüket gyűmölcsöző vállalatokba fogják fektetni. — Igénybe veendik az előnyös állami kedvezményeket és virágozni fognak.

Ezen változás be fog következni, mert be kell következnie. A csapásoktól sújtott szegény nép a és az adó alatt görnyedő nép nevében örömmel üdöződjük e jobb jövő hajnalának derengését!

Lutassy Ödön.

A hét története.

Lukács Béla, az új kereskedelmi miniszter, július hó 23-án foglalta el hivatalát. Az elhunyt lángező kereskedelmi miniszternek örökségét nem volt könnyű dolog bákire átruházni. Ezt mutatja ama többféle kombináció, mely a tárca őrésedése óta hol ez, hol amaz alakban volt hallható. Nem első sorban esett, a választás Lukács Bélára sem. Eleinte mások voltak kiszemelve. Szó volt Tisza Istvánról, majd Zichy József grófról, sőt Hieronim Károly kinevezése is már mint pozitív dolog emlegette. Annyi azonban bizonyos, hogy Lukács Béla, ki hat évig működött Baross Gábor oldala mellett mint államtitkár, s ezen hosszú idő alatt első munkatársak és tanácsadója volt a miniszternek — a miniszterségre a legjobban rászolgált. Bizunk benne, hogy Baross Gábor munkálatait tovább fogja fejleszteni, s ott a hol szüksége mutatkozik, nem zárkozik el a módosítások, sőt a változtatások elől sem. Hisszük, hogy Lukács Béla nemcsak vezetni fogja a miniszteriumot, hanem terepmeni is fog. Vannak eszméi és van akaratereje, ezének köszönheti, hogy fel tudta vinni a legmagasabb polcig. Lukács Béla a munka embere, s ezért az egész nemzet elismerése és reménye kíséri a miniszteri székre.

A millennium megünnepléséről akként gondoskodik Négrádvármegye közönsége, hogy jelentékeny jutalmakat tűz ki a tót nyelvi népisékek megmagyarítására 400, 500, sőt 1000 koronás díjakkal akarja buzdítani a tanítókat a magyar, nyelv terjesztésére. E példát valószínűleg követni fogják más megyék is a hol elegendő számu

magyarág van arra, hogy az állam nyelvének terjesztését siker koronázza.

A Belcsou bolgár miniszter gyilkosai elleni per véget ért azzal, hogy a gyilkosok, szám szerint négyen, július 27-én kivégezték. Hogy a halálos ítélet végrehajlatott, az nem lep meg senkit, hisz minden állam törvénye legkeményebben sújta a honárulást és a gyilkosságot. Meglepőbb volt ennél ama leleplezés, melyet egyik 'bolgár lap szolgált a világnak. Ugyanis a Szófiában megjelenő Szvoboda című lap közölte néhány oly okiratot, melyekből kitűnik, hogy Oroszország hogyan támadt Bulgária szabadsága és önállósága ellen s miként veszélyezteti titokban egész Európa nyugalmát. Ez okmányokból tudtuk meg — írja a B. H., hogy mi fenyeget bennünket, mert nem kell hinni, hogy az orosz politika nyugszik, csak tartózkodva lett, mert hadserege nincs fölszerelve, pénzügyei válságosak, az éhínség megviselte és a colera pusztítja. Mihelyt erőhöz jut, vagy ha a hármasszövetség felbomlott, Oroszország újra fölveszi a bolgár kérdésben az általa bizalmasan kifejtett politikát. Hogy a szörnyű leleplezések után óvatossá lesz-e Oroszország aig hihető, mert ezt a mesterségre kész eszendő óta gyakorolja szomszédaival szemben.

A kotva elleni óvintézkedések megtételére a belügyminiszter körrendeletet intézett az összes fővárosi hatóságokhoz, melyekben elrendeli a többek közt, hogy a hatóságok éber szemmel őrkdjenek a lakosság egészségügyi állapotáról. Ezen éber szemmel való őrkdés nyilván azt is magával involvja, hogy a községek örökösen trágyával telt udvarai, Angiás istálló, legalább ilyen alkalomkor kitisztaltassanak.

A rozsnói ágost. hitv. ev. kerületi felső leányiskola.

Közlekedés azon idő, melyben a szülők leánygyermekük iskolázásáról és neveléséről komolyan gondoskodnak. Ez okból, e lapok útján, a t. c. szülők és gyámok becses figyelmét, a rozsnói ág. hitv. evang. kerületi felső leányiskolára felhívjuk.

Rozsnó két főgyámjammal, elemi községi és felekezeti iskolákkal, kisdégyókkal bír. Van továbbá hideg és meleg vasas fürdője, vasúti és távira állomása. A 330 méter tengerszín feletti magasságban fekvő s nagyszámú értelemszerűen magában foglaló város klimatikus viszonyai nagyon kedvezők. A lombos és tűleveű fakkal benőtt hegyek alján, kies völgyben, idegerősítő, testedző levegő terül el. Ezen hegyekből fakadó források kitűnő vizet szolgáltatnak. A közlekedés vasúton Budapesttel naponként háromszor történik.

szállít tábora. (Thaly K. Ocskay László. 1880. 204—205. ll.) Bercesényi a szemlérlő e jelentést küldé Surányból Rakócinnak 1708. jún. 29-én: »Tegnap ide (Surányba) a táborra érkezvén, az Nyitrán innen rettentés szoros szigetben tanítam... másként alkalmás státiában és rendben tanaltam őket, kivált az gyalogság annyi számban, ahány az ezrebe csak beillik... (Rakócyl levélv. V. K. 660—670 ll. M. M. Nagy-Surány hajdani vára tört. vázlat. Érsekújvár. 1889. 37. l.)

A csintalan főrendek.

(Fűtty a felső parlamentben.)

Magyarország ékesen szóló bíboros hercegprímásáról is hamarabb el lehetett volna hinni, hogy csakugyan sikerülni fog az elke-rezteselési differenciák kiegyenlítése, vagy a kormányt megbuktatni, mint azt, hogy a mi megcsontosodott főrendiházunkat galvanizálhassa. A magyar főrendek ugyanis, mint egyáltalában tudva van, az ország piros termében még fokozottabb mértékben adják a közönyöt, még az unalmast, mint amilyen mértékben a »vegyes társaságokban« szóták, ahova olykor kegyesen leereszkednek. Emberelemeket óta nem volt abban a házbán egy jóra való, temperamentumos »éjén«. A beszédek is annyira lestimult hangon mondják el a szónokok, hogy a szomszédaiknak hallócsövet kellene használni, ha épen kíváncsiak volnának a méltóságos és

nagyméltóságú dikciók részleteire. Meg kell vallani, hogy a szónoklásnak ez a módja legelőnyösebb határozatlan előnyére válik a — szónokoknak. Olyasmint pedig, hogy valaki a szónoklással szemben tetszésének vagy nemtetszésének csupán egy fejmozdulattal kifejezést próbálna adni, föltétlenül is vakmerőség lett volna eddig a tekintélyes, komoly főrendekről.

Az elnök megtette előterjesztéseit, az illető funkcionáriusok felolvasták a törvényjavaslatokat, egyik-másik babérokra végyo tagja fölállott a háznak s néhány percig imaszéri egyhangussággal mormolt valamit. Ezzel végbement az általános, meg a részletes vita és a türelmes főrendek, ha előbb nem — másnap bizonyosan megtudták az újságból, hogy mit végeztek a tegnapi napon.

Főrendiházunkban (vajjon csakugyan a miénkben-e?) ez volt eddig a parlamentáris bon ton.

Ez a cadaverszerű, semmire nem reagáló testület iszó parázsszá vált a hercegprímás varázsszójának egyetlen érintésére. Sistergett, harsogott, éljenztet, újjongott, piszegett, abcugolt, demonstrált, remonstrált, s egybizben futyolt is, mint a karzati publikum szokott a kegyvesztett primadomanak. Az aranykeresztű püspökök sorban felgyátráltak s aldó kezeikkel visszautasítólag intettek Szontágh Pál felé, a ki a protestánsokat védte:

— Hall! Nem hallgatók! Újjon le!

A rozsnói kerületi ágost. hitv. evang. felső leányintézet, mint eddig, úgy a jövő iskolai évben is, internátussal lesz egybekötve. A bennlakó növendékek 18 frt havifizetésért, magánlakásnál pedig még jutányosabban, teljes ellátásban részesülnek. A kötelezett tantárgyakon kívül, csekély díjazásért, a francia nyelvben és zongorázásban is kitűnő mesterek vezetése mellett részesülhetnek a kellő oktatásban. — Az internátussal összekötött intézetben lakik az igazgatónő, egy segédintőnő és a kézimunka tanitónő. A növendékek tehát a legnagyobb gondozás és felügyelet alatt vannak, s egy percre sincsenek magukra hagyva.

Magá az intézet egészséges helyen fekszik, száraz és világos háló, ebédlő, do'gozó és tanuló szobakkal ellátva. — A szűnődő alatt épült az ebédlő és munkaterem. A tágas udvar télen jégpálya, nyáron játszótér gyantán szolgál. Pihenő órákat pedig a növendékek az intézet közelében levegőben levegőben töltik, hol kertészkedéssel, virágápolással foglalkoznak. — Tanerőkket úgy el van látva az intézet, hogy e tekintetben sem vagy semmi kívánni valót hátra. Polgári iskolára képesített kitűnő tanitónők és főgymnásiumi tanárok oktatják a növendékeket az egyes tantárgyakban. A francia nyelv tanítása kiváló tanerő kezében van.

A főfelügyelet gyakorlása és igazgatása a helybeli főespereslelkész, illetőleg a tiszakerületi püspök által történik, ki az intézet iránt való érdeklődését legújában is az által nyilvánította, hogy a június hó 23-án lefolyt nyilvános vizsgálatok alkalmával személyesen elnökölt, s teljes megelégedést fejezte ki mind az intézet vezetését, mind pedig a tanításban elért eredményt illetőleg.

Az internatusa való felvétel céljából bármikor jelentkezhetnek a növendékek, kellő tájékozás szempontjából celszerű augusztus 20—29-ig jelentkezni.

A jövő iskolai évben a beiratások September hó harmadik napján tartanak. Az előadás ötödiken veszi kezdetét. Mindennemű egyéb felvilágosítás céljából történő megkeresések vagy az intézet felügyelőéhez vagy igazgatóházához: Rozsnón, Gömör megye, intézendők.

HIREINK.

— Fekete Miklos turóc-szent-mártoni kir. járásbírói Ó Felsegi kir. ítélőtáblai bírói rangra emelte, meghagyván ezen új helyében eddigi működése helyen. Turóc-Szent-Mártonban, továbbra is. Amidőn öszintén gratulálnak a kir. ítélőtáblai bíró úrnak e megérdemelt előléptetéshez, örömmel fejezzük ki, hogy az előléptetés dacára sem vesztí el őt a turóczi magyar

társadalom. Egy hasonló előléptetés igen érzékeny veszteséget okozott pár év előtt az itteni magyar ügynek, mely igen rá van szorulva mindenkire, akiben van a hazafias érzés mellett akarat is ezt érvényesíteni. Ez Fekete Miklos energiáját igen nehez tudná a magyar ügy nékülözni. Éven keresztül nemcsak buzgó támogatója de nem egyszer vezére volt a hazafias társadalmi mozgalmaknak és nincsen rá éset, hogy milyhlyt ilyenről van szó, Fekete Miklos felig venne részt benne; egész lélekkel, lankadatlan buzgalommal a tett embere ő és, hogy többet ne említsünk, a magyar műkedvelő színművész föllendülése Turóc-Szent-Mártonban az ő névelvén van összeforvra. A magyar hazafias ügy nevében meg egyszer örömmel gratulálunk ezen előléptetésben.

— Kinevezés. A turóc-szent-mártoni kir. járásbíróshoz második albiróvá a király Medzihradszky Jenő törvényszéki jegyzőt nevezte ki. Kívánjuk, hogy az új bíró jól találja magát Turóc-Szent-Mártonban.

— Eljegyzés. Mihalitska István, znióváraljai állami tanítóképző intézeti tanár a mult héten jegyezte el magának Aranyossy Emilia kislánnyal. Sok boldogságot kívánunk az új frigyhez!

— Egy megyei tisztviselő jubileuma. Liptó-Szent-Miklósban e hó 26-án társaschéddel ünnepeletek meg hivatalnok társai kezdeményezésére Novák Dániel megyei első aljegyzőnek e minőségben eltöltött 25 éves szolgálati évfordulóját. A közhében, mely a Nill-park nagyermeben volt, megjelent a vármegye tisztai kara teljes számban, több állami hivatalnok és a bizottsági tagok közül úgy helyből mint vidékről szamosan. Az első felkötőnt Andaházy Géza alispán mondta a kiralyra, a második Plattyay Gyula főjegyző az ünnepeletr. Majd Plattyay Gaspar mondott egy lendületes és igazi költői lelkesü estől áthatott beszédet a vármegye közszeretetebe áll főispánjára, Kürthy Lajosra. Kossáry Géza szolgabíró Andaházy Géza alispán, Langhammer lelkész és Szokoll Gyula pedig a jubileumt ellették.

— Athelyezés. Plattyay Zsigmond lipító-szent-miklósi róm. kath. segédlelkész és az állami elemi és polgári iskolák hitoktatója a szépei püspök Szepeshelyre helyezte át. Távozását számos barátja öszintén sajnálja.

— Az állami iskola épületének a miniszter építő mernök által történt megvizsgálásáról jelentették, hogy az illeto némei megjegyzés mellett minden rendben talált. Essetleges félreértések kikürelése céljából ezennel kijelentjük, hogy ama megjegyzések nem vonatkoztak az építkezés felügyelőre, mert minden tekintetben kifogástalan; hanem mondják, hogy

Igy lett Szontágh által Montágy — mert a vita hetón volt — a hercegprímás állaspontjának a Szontágya.

A háromszem piros terem kerere nyílt ablakokkal bámúta a fura situációt, a főrendek megbomlott sorait, az elnök rémült tekintetét, amint először a csengettémet s azután a fejét is meggrázta:

— Ej, ej! Ki hitte volna, hogy ezek a főpárok még a »vasárnap« ellen is képesek tüntetni?

A hangulat egybírart legkevésbé sem volt tréfás. Legalább nem latszott annak. Sötéten, néman ütök helyeken a protestáns főrendek, idegesen, haragosan tomboltak a katolikus főrendek, és a hercegprímás fejét lecsüggesztve nézett maga elé, mintha gyűjtő beszéde végszavának a viszhangjára figyele:

— Dixi, et salvavi animam meam... Ez a végszó most már fenyegető formában szólt vissza a katolikus főurak soraiból. Nem lehetett emél erőteljesebb, határozottabb a római költő szava sem:

— Si fractus ilabatur arbis!

Megakarták mutatni, hogy most már nem engednek, s keresve keresték az alkalmat a tuncetés folytatására.

Épen kapóra jött Zichy Antal beszéde. A beszéd úgy indult, hogy abból még protestáns szellemi polemia is lehet vala. Mély indignáció kifejezésével az arcán, fölállott hirtelen Kalocsa érseke, a szeld arcú Csaszka György s tuncetőleg kiment a teremből. A

következő pillanában fölkerekedett a püspöki kar túnyonó nagy része s egy-más után hagytak el a hazat Schlauch Lőrincz, nagyváradi püspök, Mészényi szathmári püspök és még szamosan.

Sovargó szemekkel nézett Zichy Antal a mellette elshunó fényes menet után, aztan úgy tett, mintha elvesztette volna a beszéde fonalát s pillanatig gondolkodott. Talán Wesselényi utcai házának a be- és kijárata jutott eszébe, hová — nem tudni micsoda tapasztalatnak a révén — egy leynugó napot rajzoltatott s a laja e szavakkal irató: »Donec eris felix, multos numerabis amicos; tempora si fuerint nubila: solus eris«... Látna, hogy a teremben eléggé felhős az idő, s az egész padban csakugyan egyedül maradt: fordított egyet a beszéde irányban. De már erre a főpárok is visszatértek helyeikre szépen, jefelű annak, hogy: »most mar szent a béke!«

— Dominus vobiscum! Kibegték fejéje egyenként, mikor az ülés bezárult és a sor a bucsuzódsára került.

Eljött és elmúlt a következő ülés nélkül, hogy komolyabb veszedelmé származott volna belőle. A képviselőház folygulekezett tagjai, akik szinte megirigyelték a főrendekét az első nap zivatárát, nagy csoportokban várták a karzatot a belkösöntő »istenítélet«. Hasztalan. A világi főurak és a főpástorok csak úgy megszvazták a költségvetést s ezzel a válságügyi kormányt az a bizodalmat, mintha stha legkisebb konfliktus

a többek között megjegyeztették a miniszkártról részéről, hogy a lapunkban is föllemlített közfelgás, mintha a bejárók aránytalanul szűk lennének az épület nagy tömegéhez, lakus fölfogás, mert azok a bejárók teljesen arányosak és bőveek. Am legyen, nekünk így is jó!

— **Liptovarmegyéi bizottsága** f. hó 26-án rendkívüli közgyűlést tartott Kürthy Lajos főispán elnöklété alatt; a közgyűlés fő tárgyat a hátralevő községi számadások megvizsgálása képezte. Mielőtt a közgyűlés a tárgyalást megkezdte volna, Andaházy Géza alispán mel-é szavakban emlékeztet meg a Kürthy Lajos főispánt ért megrendítő esapáról az alispán indítványozta, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvével fejezze ki részvételt, bejelentette továbbá, hogy a vármege közönségének nevében koszorút tett az elhunyt ravatárol. A közgyűlés egyhangulag fogadta az alispán indítványát, melyért a főispán megható szavakban mondott köszönetet. Folyóvástik Vas z a r y Kolos hercegrímás levélét, melyben köszönetet mond az fűdvészlésért s özv. Baross Gabornának a részvét nyilvánításért kifejezett köszönetet. Tudomásul vette a közgyűlés a helygymisztériumnak a vármege vonatkozó berendezendő főispáni lakásra vonatkozó rendelkezést s meghívta az alispánt, hogy annak értelmében járjon el. Végül elfogadta a számvétség által a közgési számadások átvizsgálásáról bterjesztett jelentést, melynek kapcsán felmerült szabálytalanságok miatt két közgyűlést felfüggesztett a közgyűlés állásától s ellenük a fegyelmi vizsgálatot elrendelte. A számvétség által kifejtett tevékeny munkaságért a főispán elismerést fejezte ki s abbeli reményének adott kifejezést, hogy a közgési számadások rövid idő alatt rendezve lesznek. A közgyűlés bezárla után röviden megemlékezett a főispán Novák Daniel megye első aljegyzője e minőségben betöltött 25 évi működéséről s kívánt neki meg hosszú életet.

— **Öv intézkedések a kolera ellen.** A vármege törvényhatósága rendeletet adott ki a főszolgabírákhoz, hogy az Orszországból hazajövő hazalók orvosi felügyelet alá vetessenék 5 napon keresztül s portekájuk desinficiáltassék. A körörvosok is felhívták, hogy az egészségügyi törvények szigorú megtartását ellenőrizzék.

— **Hivatalsok hajtóvadászat** lesz ma a mártóni határbán a vaddisznók és medvék ellen, melyek a labon álló vetéseket nagyban pusztítják. Egy hatalmas macsó és 5 vadkanról tudnak a kerülrők; valószínűleg ezek kerülnek puszkavége.

— **Bende Imre** besztercebányai püspöknek a mult hetén előkelő vendége volt a garantszent-keresztúri nyaralójában. Meszlényi szathmári püspök tőltött nála négy napot, miután Tatrafüredet és Koryntiaot nem lett volna közöttük. A költségvetés kerületénél, de a primási javaslat elcsézt egyidőre, anélkül, hogy a szavazás csak szóba is került volna. Füst lett a szep egy-hazpolitikai beszédök, alomnak maradt a varadi püspök sok nagy gondolata, de a papok réme, az elkeresztelési rendelet, ma is ugy all, mint a Sion hegye. Szó sincs róla, hogy most mar az ósi ulesek ideje előtt megkezdhessek a lebontást.

Két hatalmas, delecg lovag össztetözött egyszer. Az egyik azt állította, hogy rajta szerelem esett s „provokálta” a másikat. Egyideig ez a másik jobbnak latta nem venni fel az ebe dobot keztyüt. Végre találkoztak olyan helyen, ahol a provokált felnek nem lehetett többé kitérni a provokáló fel elől, mihelyt ez a merközést követeli vala. Mar ott is állottak egymás előtt, kivont karddal. A provokáló fel ekkor szójelcenzett, gondolt egyet, elődoba fegyvervet s ellenfelenek eőbb a lábához, azutan a keblére hullt.

— Nos, kegyelmes uram, mit tartasz ily körülmények utan a provokáló fel jelleméről? Kérdi egyik minisztértől a fonnebbi peidázat előrebocsátásával, meg lehetős nagy feindulással, valamelyik pap képviselő.

A miniszter eleveneti magát: — Hova gondolsz, kérlek! A méltóságos főrendek csak esintalanokdni akartak egy keveset... Megmutatni, hogy többé ok sem munkák.

Majd elválik oktoberben.

érintette s Bécesen keresztül Bajorországha utazott.

— **Halálhíres.** Helyettesy Lajos nyug. zólyom-búcsi plébános, a Besztercebányai egyházmegyé nosztora f. hó 25-én Zólyomban meghalt. A boldogult 1812-ben született, s Bucson több mint 40 évig plébánoskodott. Az egész Zólyom megye „Lajos bácsi” néven ismerte a derék magyar papot.

— **Tűz volt** f. hó 24-én Liptó-Szent-Miklással közvetlen összeépített Verbicezen, mely alkalommal leégett két lakóháza és több mellékepület. A tűz éjjel, 11 óra után kezdekezelt s csakhamar megjelentek a színhelyen a miklósi tűzoltók is, kik hatalmas fecskendőkkel és fáradhatlan munkálkodás elejét vették, nehogy a bősé elem elpusztítsa Verbicz nagy részét, mert már a sűrűen összeépített pakták közül egy égni kezdett s csak nagy erőmegfeszítéssel lehetett megmenteni. Valóban elismerés illi a derék tűzoltókat és fáradhatlan munkálkodásukat: báró Kloch Károlyt és ifj. Balló Lajost. Az oltásban tevékenyen részt vettek a verbiczi és okolónsi tűzoltók is. Itt megemlíjük, hogy a tűzhöz egy számban megérkezett timár legények csak akadályozták a tűzoltókat a munkában, a helyett, hogy segélyre lettek volna. Pedig ily munkaerőre szükségese lenne a tűzoltóságunk s maguknak a börgyárosoknak is érdekükben állana egy munkaképes tűzoltó egylet szervezése, mert veszély esetén öök veszhetnek legtöbbit. Mi azonban azt hallottuk, hogy egyes gyárosok elbocsátással fenyegették azon segédeket, kik belépnek az egylete. Nem akarunk felteni, hogy azok a gyárosok, kiket a magyar kormány annyi támogatásban részesít, a magyar szó miatt lenne ellensége a tűzoltóegyletnek, azért egyelőre tartozunk a lovábbi megjegyzésüköl.

— **Új bérleti cserél** a lipto-szent-miklósi „Fekete sas” szálló, a mennyiben az újévöl kezdve Weiser Bertalan a „Nemzeti szálloda tulajdonosa vette bérbé.

Irodalom.

Irodalmi esemény. Valósággal, a még pedig olyan, a milyen nálunk vajmi ritkán fordul elő. Iroi nemzedékünk termel mindenfelét, a mennyiség ellen nincs kifogásunk, az elszelso műfajok terén szepet, jót is produkálnak, — a verselés sem pang, nap nap után újabb költeménykötetere hirdetik előfizetéseket, — de a tudományos irodalom terén bizony igen szűk az aratás, a mi kétségbevonhatlan jele annak, hogy a vetés is szep volt. E még itt is határovanat vonhatunk az egyes agak közt. Szeretjük a theoriakultusát és ha kell, a csebeborak szellemi életének is akád monographusa, — de ily tudományos művek, melyek tudományos szívnaluk dacára is széles elterjedésnek örvendenek, melyek általános érdeklődést keltenek, melyek olvasásával szivesen foglalkozik az is, kinek szellemi igényei a regényolvasáson nem terjednek túl, — ily ritkák, mint a fehér holló. Ép ez okból nyelenen irtuk cikkünk cíere, hogy „Irodalmi esemény”, melyet egy könyv felszík előttünk, melyet szonneti élvezettel lapozunk végig és melyre örömmel, lelkesedéssel hívjuk fel annak a nagy közönségnek figyelmét, mely a sajátban szokott utmutatást keresni arra nevez, hogy a napi krüsanak nemszenek-e marandóbb becú monozatnál is. Marcali Henrik nagy történelmi műveröl: „A legujabb kor történetéről” van szó. Mar a műkor az első füzetek kapjuk a nagyszabású munkából, akkor is megirguk, hogy oiy könyvvel szaporodik irodalmunk, melyre a kultold barameyi orszaga is buszke, melyert akarmely nemet is irgyunk lehetne. — A nemetek nem vádolható azaal, hogy történelmi irodalmuk szegeny; — van annyi történetirojuk és annyi füzetek, kötetek, bős és kisebb munkajuk, hogy sokkát kevesebb is sok lenne. — Mas nemzetek történetiroi is sokat foglalkoznak a multtal és ezeferle változatban találják fel az o- és középkor eseményeit, — de az újkor történelme jobbara mar csak az elfogult nemzeti hüség megtésztülése, — a mikor az természetesen megszünik számbavehető történelmi munka lenni. — A legujabb kről meg epenseggel nincs sehohsem ily munka, mely a semleges álláspontot elfoglaló kritikus igazságszereteteve mutatna ra azokra az idókere eseményekre, melyek — bar a multak következményei — a mai államalakulasok donto befolyással bírtak. Az előttünk fekvő nagyszabású munka írja erre a nehez és kesnyes feleletre vállalkozó. Dícsereitere legyen monda, ugy az olda meg feladatát, mint a hogy van a „Jozsef császár és kora” irójától vartuk. — Nehez volt a munkája, mert korunk tartalmas történetéből szakkavatótt átnézettel kellett azon eseménye-

ket és változásokat csoportosítani, melyek az emberiség és az egyes államok mai állapotának megteremtésére a legnagyobb, söt döntő befolyással bírtak. Hiszen a jelen korunk lattuak meztörténi azt, a mire egy év-századad azelőtt gondolni sem mert senki. A származás megszűnt előjelenje, a múltveltség a maradásig, az ódság fölé kerekedett. A nemesség odarugni, a kutyabőröket szaba lehetett dobni és a 77 óst számító arisztokratának remenie kellett, hogy a minden korlátokat leromboló nép a vérdpra ne hurcolja. A legujabb kor története nyujtja hly képét annak, mint nóte ki magát 1793-ból 1848, mint keletkezett az a mai napig eltartó fardalom, mely nélkül a mai liberálisizmus csak festett bálvány lenne. A nemzeti öntudat mind jobban kidomborodik és egységere, függetlenségere törekednek a nepek, — megszelik az olasz, a német egység, — keletkeztek a tisztelőtt parancsoló független Magyarország, melynek ma már ingyei vannak, mig azelőtt csak kiaknázó akadtak. — Az újabb kor történetében ismerkedünk meg az újabb honalapító nemzedékkel. Széchenyivel Kossuthal, Deakkkal, bennük és általuk emelkedett oda, hogy ma modern ország vagyunk és hogy viszonyaink rendezék mindenfelét, még ott is, a hol a kréta körül mindig libát szerettek keresni. Ezzel vázoluk magyabán azt, a mit Marcali munkája fölfelel. Vázlatunk az érdem feltélen elismerésre. Csak még azt tesszük hozzá, hogy a könyvnek minden része vonzó, zamatos írálly és méltán sorozatik a legkiválóbb történeteszek munkáihoz. Hogy a kiállításról is mondjunk valamit, hat elég annyit megjegyeznünk, hogy Révai testvérek a tartalomhoz méltó külső mezt adtak a könyvnek, mely díszre, ékessége lesz könyvtáraink és a kifogyhatatlan élvezet forrásá mindazok számára, kik a hasznosat a kellemes egyesteni tudják és akarják. A díszes mű ára, fuzve 7 ft, díszkötésben 8 ft 50 kr.

Nyilttér.

Az e rovatban foglalkáltér nem vállal felelősséget a Szerk.

Leszállított áru selymeket méterenkint 25°/_o—33°/_o és 50°/_o árleengedéssel az eredeti áron alul szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végeken is postabér-és vámentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállítás) selymgyára Zürichben. Mintak pósta fordulóval küldetnek. Svájcha címzett levelekre 10 kros helyeg ragasztandó.

Epilepsia (eszkór)

visszaesés nélkül gyógyítható.

A tudomány eme csodás sikere ezer és ezer alkalommal bizonynyult.

Bővebb értesítést ár levélpósta-bélyeg beküldése mellett

„Office Sanitas” Paris
30, Faubourg Montmartre. 2-14

HIRDETÉSEK.

977 sz.
1892

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. járásbírószög mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a turóc-szt.-mártoni takarékpénztárnak Voska György és neje elleni végrehajtási ügyében Biatnicza községben fekvő

a) a bianiczai 38 sz. tkjében A + 2 sor. sz. a felvett ingatlanból Voska György és Marib nevére irt ingatlanra 45 forintban.

b) az ottani 54 sz. tkjében A I + 48 és + 2 sor. sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B 1/a t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 455 forintban.

c) az ottani 79 sz. tkjében A + 1 sor. sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B 2 t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 50 forintban.

d) az ottani 252 sz. tkjében A + 1 sor. sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B 3/a t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 36 forintban.

e) az ottani 253 sz. tkjében A + 1 sor. sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B 3/a t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 15 forintban.

f) az ottani 268 sz. tkjében A + 1 sor. sz. a felvett s Voska György és neje szül. Liska Marja nevére irt ingatlanra 115 forintban.

g) az ottani 299 sz. tkjében A + 1 sor. sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B 1 t. a. 1/2 részben megillető jutalekra 37 forintban.

h) az ottani 312 sz. tkjében A I + 2 és 4—11 sor. sz. a felvett ingatlanból Voska György és neje szül. Liska Mariát B 9 t. a. 1/4 részben megillető jutalekra 65 forintban, és

i) az ottani 387 sz. tkjében A + 1 sor. sz. a felvett ingatlanból Voska Györgyöt B 4 t. a. 1/4 részben megillető jutalekra 19 frt 50 kr. ezenell megállapított kikialtási áron az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1892. évi augusztus hó 10-ik napján d. e. 10 óraker Biatnicza községben a közgési házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikialtási árának 10°/_o-at készpénzben vagy övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnal történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Kir. járásbírószög mint tkvi hatóság.
Kelt Turóc-Szt.-Mártonban, 1892. évi április hó 23-én.

Fekete, kir. bíró.

925 sz.
1892

Arverési hirdetmény.

A selyci m. kir. klp. ker. fötíztséggé f. é. 2363-ik szám rendetele folyótan közhírré tettük, hogy a moskói májországi tartozó Mossócs és Andrásfalú községben határbán fekvő m. kir. közalapítványi 161²⁵⁵/1200 hold kiterjedésű földbirtok f. é. szeptember hó 5-én d. e. 10 óraker a Znióváraljai m. kir. közalap. erdőgondnokság hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött szóbeli nyilvános árverésen, a legtoőbb igérvőnek f. é. október hó 1-től 1904 évi szeptember hó 31-ig bérbé fog adatni. A szabályszerűen 50 kros bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatra az ígért összeg 10°/_o értékpapiros vagy készpénzben mellékelendő.

A szóbeli árverezők bánatpénzt 62 o. é. frtban bánatpénzt vagy az összegnek megfelelő értékppirt tartoznak az árverés előtt a zniói kir. klp. érdömester kezéhez lefizetni. A letett bánatpénz az árverés után a legtoőbb ígérőtől visszatartatik a többi árverezőknek pedig vissza fog adatni.

Az árverési illetégek szerződési feltételek a zniói kir. klp. erdőgondnoksági irodában a hivatalos orak tartama alatt betekintethők

Znióváralja 1892 évi július hó 23-án.

M. kir. közalapítványi erdőgondnokság.

1335 sz.
1892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. járásbírószög mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hinko Janosnak Talafusz Janos elleni végrehajtási ügyében Ivankfalú községben fekvő

a) az ivankfalvi 22 sz. tkjében A I + 3 és 3—10 sor. sz. a foglalt ingatlanból, Talafusz Janost B. 5. tétel alatt 1/2 részben megillető jutalekra 140 forintban.

b) az ottani 55 sz. tkjében A + 1 sor. sz. a felvett ingatlanból ugyanazt B 1 tétel a 1/10 részben megillető jutalekra 39 forintban.

c) az ottani 78 sz. tkjében A I + 1 sor. sz. a felvett Talafusz Janos Matuchovsky sz. Talafusz Zuzsi, Gregor szül. Talafusz Maria, Kozol szül. Talafusz Anna és Talafusz Jozsef nevére irt ingatlanra 160 frt ezenell megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1892. évi augusztus hó 12-ik napján d. e. 10 óraker Ivankfalú községben a közgési házánál megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanság kikialtási árának 10°/_o-at készpénzben, vagy övadék képen értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnal tett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Kir. bírószög mint tkvi hatóság.
Turóc-Szt.-Mártonban 1892. évi április hó 23-én.

Fekete,
kir. bíró.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hammer Ignácznak — Déder János elleni végrehajtási ügyében Felső-Stubnya közegben levő

a) a felső-stubnyai 265 sz. tkjában A I. 1. sor sz. a. felvett ingatlanokk ugyanazt B I. tétel alatt foglalt ingatlanokból Déder Jánost B 5. tétel alatt 1/4 részben megillető jutaléka 214 frtban.

b) az ottani 341 sz. tkjában A I. 1. sor sz. a. felvett ingatlanokk ugyanazt B I. tétel alatt 1/4 részben megillető jutaléka 160 frt ennél megállapított kikialtási árban az árverést elrendelne és, hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1892 évi augusztus hó 13-ik napján d. e. 10. órakor Felső-Stubnya községben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a kikialtási áron alól is el fog adni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanság kikialtási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadék képes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előmervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság mint tkvi hatóság Turóc-Szent-Mártonban 1892 április hó 22-én.

Fekete,
kir. bírós.

Arverési hirdetmény.

Likavka község előjárósága ezenel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező, a rózsahaegi vasúti állomás mellett fekvő szálloda és a község belsejében levő kocsmája, az 1893. évi jún. hó 1-10-1—1898. évi december hó 31-ig terjedő időtartamra bérbeadás végett, 1892. évi aug. hó 18-án déli 11 órakor a likavai körjegyzőség irodájában nyilvános árverést fog tartani, hol a feltételek is bármikor megtekinthetők.

Kelt Likavkán 1892. évi július hó 25-én tartott képviselő testület közgyűléséből.

Kubala János, Lohoczky Ede,
bíró. körjegyző.

TISZTA VÉR az egészség!

Titkos betegségek, arcfoltok, kiütések, sápadtság, általános fáradtság, elgyengülés eltűnnek a tiszta vérnél. Ez elérhető mód-szerűnk alkalmazása által.

Teljes sikerért kezeskedünk. Kérdéseknél postabélyeg melléklendő.

„Office Sanitas“ Paris
30, Faubourg Montmartre. 2-14

Az egészség ápolása.

Gyógyszerek

melyek ezer meg ezer orvosi tekintélyes és magánzók bizonyítványai által kitüntetett készítmények.

Dr. MILLER MOHSAVA

különösen jó eredménnyel hat köhögés, rekedtség, torokfájás, nyákosság és tuberkulozis keletkezése s általában az összes lélekezési szervek koros állapotára, épen, egy felntöttek — mint gyermekekre!

ára 50 kr.

Dr. Miller präservatív balsama görcsök ellen.

Ezen balsamot ajánljuk gyomorfájás alkalmával, gyomorgörcsök, gyomor katarhú, gyomordagánatok, hasmenés és köhögésnél. Kélikánál majdnem azonnali hat. Kitünő hatással bír minden üdülő betegnél mivel az emésztést jelentékenyen előmozdítja. Ezen kitünő gyógyszernek nem szabad hiányozni egyetlen egy házban sem. főleg falun.

Egy üveg ára 1 frt 50 kr. 1/2 üveg ára 80 kr

Főraktárral Magyar-Osztrák monarchia részére MAKOVICZKY PETER Liptó-Rózsahegyben bír

A központi szétküldési raktar van:

MILLER J.

gyógyszerésznél BRASSÓBAN (Erdély).

Az Eperjesi Népbank

kályhagyára

ajánlja kitünő minőségű és szépségű gyártmányait fehér, színes és majolika kályhákban — valamint díszes kandallókban, melyek ez iparágban első rangot foglalnak el és úgy a magyar iparegyesület, valamint a nagym. magyar kir. kereskedelmi miniszter ur által is ki lettek tüntetve.

Jutányos árak mellett a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítatik. — Takarek-konyhák felállítására a legjutányosabb árak mellett eszközöztetik.

Mintakönyv és árjegyzék kívánatra bérmentve.

Főraktár: EPERJESÉN (Sáros megye)

2-5

Az Eperjesi Népbank kályhagyára.

DAKODJANAK MINDEN UTANASTOL.
LE GRIFFON
Valódi Francia papír
a legjobb
szivarka papír
AZ EGÉSZSÉGEKNEK LEGJOBB MÓDOSÍTÁSÁVAL
ÜGYELJENEK A JEGYRE.

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelőcsőbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS“

a mely az új évvel immár 26-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönseg legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposasága és sokasága, rovatának változatosasága kitünősege, a különböző olvasmányok gazdag tartalma tették népszerűvé. A kormány körében kiütdülő eseményekről az „Egyetértés“ olvasói értesülhetnek első sorban. Az országgyűlési tárgyalásokról a legreálisabb, tárgyilagos hí tudósítást egyedül az „Egyetértés“ közöl. Bármelyi parthoz tartozzék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés“-ben a legterjedelmesebben közöltetik. Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homiokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányát a világirodalom legkitünőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tarczazíkat a legjobb írónktól, divattudósítást Parisból stb., úgy hogy mincs szépirodalmi h.p. mely az „Egyetértés“-nek e rovatával a versenyt kiállhatna.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés“-nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jolértésűség tekintetében utóirerhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legelsőbb érdeme az „Egyetértés“-nek, hogy az események ösmertése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyja magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölötté áll minden parterdekeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításnak is mindenkor a partketeteken fellélekedő részrehajlatlanság szerezte meg a közölsémerést, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés“ olvasói között minden partból találunk híveket.

Az „Egyetértés“ gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés“ kereskedelmi s tozsdai tudósításainak bőségevel a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évized óta tudja már, hogy az „Egyetértés“-ben megtalálja mindazt, amire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés“ ma már nélkülözhetlenné vált mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezetőlapja. Uzteti dolgokban az „Egyetértés“ a legjobban informál lap Magyarországon.

A rendes rovatokban s a fölmérülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bö tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés“ s speciális rovatát említtük meg, melyek országos hírre tették szert. Ez az irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. Aki olvasni valót keres az a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS“-re,

melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési penzek az „Egyetértés“ kiadóhivatalába küldendő. Mutatvány-számokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés“ felelős szerkesztője

Csávolszky Lajos.

Az „Egyetértés“ kiadóhivatala:

Dalszínház-utca 1. szám
(Az operaházzal szemben.)

Zacherlin

a legjobban elismert rovar-irtó szer.

A bámulatra méltó hatású Zacherlinnek ismertető jelei:

1. a lepecsételt üveg, 2. a „Zacherlin“ név.

ÁRAK: 15 kr., 30 kr., 50 kr., 1 forint.

ELADÁSI HELYEK a megbízó levelek szerint:

Turóc-Szt.-Márton:	Soltész L.	Zsolna:	Paradovszky R.
„	Fabry Jozsaf	„	Waldapfel I.
„	Graber M. és fia	„	Tordy J.
Liptó-Szt.-Miklós:	Paika Péter	„	Melzer A.
Mossóc:	Perl János fia	„	Weiss Felix
Ruttka:	Schulcz Adolf	Tót-Próna:	Hecht M.
„	Gaal Emil	„	Skalak G.
Turóc-Turán:	Messinger H.	„	Tinkó György
„	„	Uj-Beszterce:	Psetsch Ferenc.